Επίπτωση των ελκών από πίεση σε τριτοβάθμια νοσοκομεία στην Κύπρο.

Παναγιώτης Ζάκου, Γιώργος Βασιλόπουλος, Παναγιώτα Μπέλλου, Μαρίτσα Γουρνή

Εισαγωγή: Η παρουσία των κατακλίσεων αποτελεί ένα μείζον κλινικό πρόβλημα που συνεχίζει να απασχολεί έντονα τους επαγγελματίες υγείας, παρά τη μεγάλη επιστημονική πρόοδο στην κατανόηση της παθοφυσιολογίας, του μηχανισμού πρόκλησής τους αλλά και την εξέλιξη της τεχνολογίας αναφορικά με την πρόληψη και τη θεραπεία τους. Η καλύτερη θεραπεία των ελκών από πίεση είναι η πρόληψη.

Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η εκτίμηση της επίπτωσης των ελκών από πίεση σε χειρουργικές και ορθοπεδικές κλινικές σε νοσοκομείο της Κύπρου.

Επί μέρους στόχοι: • Τα σημεία εντόπισης των ελκών από πίεση.

• Το στάδιο και η ημέρα εμφάνισης των ελκών από πίεση.

Μεθοδολογία: Η έρευνα αποτελεί μια προοπτική μελέτη παρακολούθησης. Τον μελετώμενο πληθυσμό αποτέλεσε το σύνολο των ασθενών που νοσηλεύτηκαν σε χειρουργικές και ορθοπεδικές κλινικές του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Κριτήριο εισαγωγής ή άρνησης των ασθενών στη μελέτη ήταν η γραπτή συγκατάθεση του ασθενή. Χρησιμοποιήθηκε ειδικά σχεδιασμένο έντυπο (ερωτηματολόγιο) το οποίο αποτελείτο από τρία μέρη, το μέρος Ι. Δεδομένα Ασθενή και η βαθμολογία Charlson συνοσηρότητα. Το μέρος ΙΙ. Δεδομένα Κατακλίσεων που περιελάμβανε το στάδιο, την εντόπιση και την ημέρα εμφάνισης. Το μέρος ΙΙΙ. Ύπαρξη Προληπτικών Μέτρων α) Υποστηρικτική Επιφάνεια β) Κινητικότητα γ) Διατροφή. Η επεξεργασία των δεδομένων έγινε με τη χρήση του στατιστικού προγράμματος “SPSS Statistics 21’’.

Αποτελέσματα: Το τελικό δείγμα των ασθενών ήταν 757 από τους οποίους παρακολουθήθηκαν οι 489 οι οποίοι έδωσαν την συγκατάθεση τους. Από τους 489 ασθενείς εμφάνισαν 1η κατάκλιση οι 33 (6.75%) και 10 από τους ασθενείς εμφάνισαν και 2η κατάκλιση (2%). Συνολικά καταγράφηκαν 43 κατακλίσεις. Η επίπτωση των ελκών από πίεση ήταν 8.79% σε χρονικό διάστημα 2 μηνών. Στα ορθοπεδικά τμήματα η επίπτωση ήταν 12.90% και στα χειρουργικά τμήματα 4.41%. Στο σύνολο των κατακλίσεων η 1η
κατάκλιση αποτέλεσε το (76.74%, n=33) και η 2η κατάκλιση το (23.25%, n=10). Στα Ορθοπεδικά τμήματα η εμφάνιση κατάκλισης ήταν 65.11%. Με υψηλότερο ποσοστό σε κατάγματα ισχίου 53.48% και σε ηλικία άνω των 81 ετών 76.74%. Για την 1η κατάκλιση το στάδιο 1 και ο κόκκυγας (63.6%, n=21) με εμφάνιση την 2η μετεγχειρητική ημέρα (27.3%, n=9). Για την 2η κατάκλιση το στάδιο 1 (90%, n=9) με εντόπιση στη πτέρνα (60%, n=6) και εμφάνιση προεγχειρητικά και την > 3η μετεγχειρητική ημέρα (30%, n=3).

Συμπεράσματα: Η επίπτωση των ελκών από πίεση ήταν παρόμοια με τα διεθνή δεδομένα που αφορούν γενικά τμήματα. Αν και το χρονικό όριο της έρευνας των 2 μηνών δεν ήταν αρκετό, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει αυξημένη επίπτωση στην εμφάνιση ελκών από πίεση, παρά το μικρό χρονικό διάστημα. Η άμεση κινητοποίηση όλων των αρμόδιων φορέων υγείας κρίνεται αναγκαία για την βελτίωση της παρεχόμενης φροντίδας, μέσα από την ενίσχυση και στελέχωση των νοσηλευτηρίων, την αναβάθμιση του εξοπλισμού για πρόληψη, καθώς και την ορθή εκπαίδευση και επιμόρφωση τόσο του νοσηλευτικού προσωπικού, όσο και των λοιπών επαγγελματιών υγείας.